

ЗЕМЛЕДЪЛСКА ЗАЩИТА

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИИ ЗЕМЛЕДЪЛСКИ НАРОДЕНЪ СЪЪ.

В. „Земледѣлска Защита“ излиза веднѣжъ въ седмичата — въ Сръбда. Цѣната на вѣстника е за година 5 лева въ прѣдплата. За странство се прибавятъ само пощенскитѣ разноси.

Всичко което се отнася до вѣстника се испраща до администрацията въ гр. Плѣвнѣ.

За частни обявления се плаща по 2 1/2 ст. страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ сѣмстватъ по особено споразумение.

т послѣдната ристави се по-

Неплатени писма не се приематъ и необнародвани ръкописи не се връщатъ, освѣнъ ако сѣ придружени съ пощенска марка.

„СЪЕДИНЕНИИТО ПРАВИ СИЛАТА“

ОБЯВЛЕНИЕ

М 19957

Министерство на Търговията и Земледѣлието извѣстява на интересующитѣ се че на осигане чл. 1. отъ закона за търговията противъ филоксерата зараза отъ 1 Януарий идущата 1902 година нѣма да се допуска въносъ въ Княжеството на никакви американски лоси изъ странство.

19 нѣ Ноември 1901 год.

1 — 1

ОТЪ МИНИСТЕРСТВОТО

Каква работа прѣдстои на земледѣлскитѣ дружби.

„Съюза се стрѣми още: а) да основава читалища тамъ, кждѣто нѣма, да разпространява полѣзни знания чрезъ сказки, разговори и събори.“ (Чл. 3 отъ Устава на Земледѣлски Народенъ Съюзъ.)

Койго нѣма знания, той не е способенъ и да работи. Въ сегашно врѣме само тия хора напредватъ, които знаятъ какво работатъ, знаятъ отъ кждѣ да захванатъ работата и на кждѣ да я изкаратъ. Които иматъ повечко умъ, винаги сѣ по богати отъ другитѣ, които иматъ по доленъ. Учението въ сегашно врѣме не е вече мода, а е нужда, т. е. ако ти сѣ нуждни: хлѣбъ, облѣкло, кжща, земя, занаятъ, нужно е да имашъ и знания за да можешъ живѣ съ успѣхъ въ свѣта.

Но какъ се добиватъ знания, какъ може да стане чловѣкъ ученъ и по по-лесенъ начинъ?

Много се лжжатъ тия хора, които мислятъ че чловѣкъ може да стане ученъ, да добие знания само като ходи въ училище. Чловѣкъ се учи не само въ училище, но вънъ отъ училището — въ обществото. Ний не забѣлѣзваме, че всѣкой день, всѣкой часъ, като се блѣскаме въ общественото море, ний се все учимъ. Всѣкой день ний научаваме по нѣщо ново. Но ний не обръщаме внимание на това.

Не е вѣрно дѣто казватъ нѣкой, че учението днесъ било скжпо, че да се учишъ било трудно и не на всѣкому било дадено да знае много. Учението не е скжпо; стига да имаме добра воля, силни пориви къмъ учение и ний ще успѣемъ.

Отъ година на година настѣпватъ такива врѣмена, че знанието става толкова нужно, колкото е нуженъ и хлѣба. Самата държава тури въ своитѣ основи и просвѣщението, т. е. всѣкой гражданинъ на държавата, трѣбва да е грамотенъ да може да прочита законитѣ, които му налага тя. Въ нашитѣ закони за просвѣщението, първоначалнѣто учение е задължително. Всѣкой български гражданинъ, ако има дѣца, навършили 6-та си година, е длъженъ да ги праща на училище. Иначе ще попадне подъ отговорностъ. Освѣнъ

това, всѣкой български гражданинъ е длъженъ да знае законитѣ, на които се подчинява. Вий знаете, че въ сждилището, когато сждатъ нѣкого че сторилъ нѣкой пакосъ, не зематъ въ внимание ако виноватия каже: „г-да сждий, азъ не знамъ този законъ“. Ако да бѣхъ го зналъ, не щехъ да направа такъвъ пакосъ“. А сждитѣ въ името на закона ще отговарятъ, че това не може да послужи за оправдание, защото, всѣкой трѣбва да знае закона и да се интересува да го знае.

Ще рѣче, работата иска умъ, иска знание.

Забѣлѣжете, че въ тѣзи страни, дѣто хората сѣ по умни, сѣ повечко знания, тамъ има и по малко експлоатация, — по малко мжка. А въ страни, дѣто хората сѣ глупави, не знаятъ, не опитни, тамъ се гнѣзди страшна експлоатация съ страшни мжки. Не вършатъ ли се най безобразни експлоатации въ нашата проста селска маса отъ сума голѣми и малки експлоататори? Нѣма ли сума пропаднали земледѣлци, защото не знаяли какъ да се пазатъ, не знаяли отъ всѣки записъ какво ще излѣзе и отъ всѣка сдѣлка какво ще стане?

Не е нужно да си ученъ и да имашъ знания за да експлоатирашъ ближнитѣ си; но — да се учишъ да защищавашъ и управлявашъ себе си и съ това да бждешъ полѣзенъ и примѣренъ за другитѣ.

Нашето земледѣлско население въ просвѣтително отношение стои много долу. Лжчитѣ на учението много мжно се промжкватъ въ неговата срѣда. За просвѣщението на тази маса малко пари се харчатъ, малко трудъ се влага и малко внимание се обръща. Отъ нашия земледѣлецъ не търсатъ единъ разбранъ стопанинъ, но искатъ единъ не съзнателенъ избирателъ, който може да си продава бюлетината за едно почерпване или едно дѣтинско общание. Политиката като изврати интелигенцията, занаятчийтъ по градоветѣ, тя развали и селянитѣ. Всичкото политиканство се сведе до чергата и котлитѣ на работния народъ. Прави партизанлъкъ, тичай по избори, поддържай партии до дѣ ти продадѣтъ и абата. Такова партизанство и политиканство е по лоше и отъ градъ и отъ пожаръ.

Ний не сме противъ партиитѣ, нито противъ това да се не занимаватъ хората съ политика. Нека се занимаватъ, но нека прѣдварително да се научатъ — нека по напредъ да се просвѣтатъ. А работата да просвѣщавашъ масата не е тѣй лѣсно, както работата да просвѣщавашъ себе си. Какъ трѣбва да

се работи за просвѣщението на земледѣлцитѣ?

Това е единъ въпросъ, на който може да се отговори само съ една планомѣрна работа, съ работа, заловена отъ все сърдце и душа. Казвамъ, това е още една отъ задачитѣ на съюза, която ще разрѣши само съ редъ просвѣтителни стѣпки.

Като първа стѣпка прѣдстои работата да се обрне внимание върху основаването въ всѣко селъ на селски читалища, като се избиратъ най лѣснитѣ начини, които могатъ да накаратъ селянитѣ да обичатъ да иматъ читалища.

Всѣка дружба е длъжна да се занимае по този въпросъ. Читалищата сѣ единсавеното мѣсто, дѣто селянитѣ могатъ да се събиратъ нѣколко пжти презъ седмицата вечеръ на разговори, публични четения и публични прѣпирни. Читалищата сѣ единственото училище за народа, единствената свободна школа за народно образование.

Прѣзъ зимния сезонъ земледѣлцитѣ сѣ свободни отъ полска работа. Прѣзъ това именно врѣме дружбитѣ могатъ да развиятъ плодотворна просвѣтителна дѣятелностъ. Не е много мжна работа. Дружбитѣ да зематъ инициативата и най напредъ да събиратъ било въ училището, било въ нѣкоя частно здание, всѣки празникъ членовѣтъ си на събрание и да прочитатъ. А какво да прочитатъ, това дружбитѣ могатъ сами да опрѣдѣлятъ. Въ такива събрания, освѣнъ прочитанията, може да се държатъ сказки отъ учителя, свѣщеника и други по интелигентни земледѣлци. Въ случай че не може винаги да се намиратъ лица, които да държатъ сказки или да четатъ, то дружбитѣ да зематъ грижата да поканатъ нѣкой лица отъ сжсѣднитѣ села и градове. Въ подобни прѣдприятия най добри приятели на народа сѣ селскитѣ учители и учителки, съ които дружбитѣ трѣбва да бждатъ въ най-приятелски отношения. Въ такива вечерни и недѣлни бесѣди съ членовѣтъ на дружбата и други селяни, селянитѣ лека-полека ще привикнатъ, ще се интересуватъ да се учатъ, ще слушатъ кога се казва и прочита, ще разбиратъ прочетеното и разказаното и така ще се приготвятъ да се ползватъ отъ по нататъшната просвѣтителна дѣятелностъ на всички народни ратници.

На земледѣлскитѣ дружби прѣдстои презъ зимния сезонъ да устройатъ вечерни сѣденкувания, дѣто най приятно да се прѣкарва въ дружни прочитане и разискване това що е прочетено. А колко интересни и колко много работа има

за прочитане въ подобни селски събрания!

Въ недѣленъ день, послѣ отпуща на църква дружбитѣ могатъ да устройватъ публични сказки, като избиратъ за прѣдмѣтъ въпроси, подходящи за земледѣлския животъ.

Въ село, кждѣто има читалища, дружбитѣ трѣбва особено да се заинтересуватъ и да помагатъ за напредъка имъ и да заинтересуватъ земледѣлцитѣ да се ползватъ отъ тѣхъ.

Съ такава една работа и селскитѣ дружби ще станатъ единъ спомагателенъ пунктъ за внасане свѣтлина въ работния народъ. И нека винаги е на ума на дружбитѣ, че Българ. Земледѣлски Народенъ Съюзъ има културни задачи, та прилично ще бжде за напредъ и извъ редовѣтъ на самитѣ дружби да изпѣкватъ работни земледѣлци, начетени работници, селяни съ познания, хора, които разбиратъ своитѣ права и интереси и да сѣ способни да ги защищаватъ. Трѣбва да ни става мжно кога виждаме да изпѣкватъ извъ нашитѣ редове прости земледѣлци, заблуждени селяни, партизанствующи овчици, които не могатъ да кажатъ „бжкель“, а се подаватъ на всички политически и економически шарлатани и експлоататори.

На дружбитѣ прѣдстои най-напредъ да се заловатъ за просвѣтителна дѣятелностъ, която имъ се налага отъ горѣцитирания членъ извъ съюзния уставъ.

Карайте народа да обича учението. Отваряйте му читалища и библиотеки, събирайте го и му четете сказки, разисквайте и критикувайте съ него, учете го, просвѣщавайте го, тичайте за негово добро, и единъ день, въ който лжчитѣ на просвѣщението ще провъзгласятъ тържеството на демократията, народа ще сваля бюстовѣтъ на царскитѣ лакеи и ще ги замѣсти съ свѣтозарнитѣ ликове на народнитѣ дѣйци, като Левски, Любенъ, Ботевъ, Алеко и пр.

Службашитѣ като спомощници за економически напредѣкъ.

(Продължение отъ брой 9).

Втора една особена обязаностъ на падаитѣ е и тази — да опрѣдѣлятъ дѣнѣтъ за гроздобера. За това нѣщо не се изисква нито нѣкакъвъ огроменъ разходъ за прилагане, нито пъкъ много умъ за разбиране. Всѣка община, кждѣто вирѣе лозата, може да си достави за тази цѣль единъ захарометръ, да покаже на падаина какъ се работи съ него и да му го прѣдаде въ рѣцѣтъ, когато почне да настѣпва врѣмето за гроздоберъ.

Обикновенната досегашна практи-

ка е била такава, че денят за начеванието на гроздобера се определял тогава, когато пристигнал търговците на място; особено това е ставало и става там, където лозарите нямат нужните помещения за гроздето си. И понеже владенията на лозарите от едно село са разпръснати, или имат близка граница с тези на другите села, то последните без друго са принудени и те да го почнат, без да гледат, че гроздето не е още добро урвено. Още повече тази обща подплата за гроздобера се подкрепя и от традицията, за която говорихме по преди, щото обраният лозя да се обръщат веднага в пасища.

Както и да е, този начин се практикуваше до сега, без да бъде въведено на лозарите, тъй като търговците на вино се задоволяваха и с този доста по-качествен продукт, като смятаха, че и те няма да загубят от него, понеже и консуматорите тоже са от подобен недобър калит. Обаче сега работата почна да взема друг характер. Консуматорите почнаха да изтъчават своите вкусове — станаха по-взискателни спрямо търговците и, тези последните, без да искат, тръбваше да станат спрямо лозарите по-приветливи. По съветните търговци на вина по настоящем, преди да влязат мястата в бчвките си, измърват количеството на захарта и, па тогава я спазаряват и приемат; па и тези, които купуват червено или бяло вино, не се задоволяват вече само от неговата боя, чистота и вкус, ами изпитват чръз уреди и неговата сила — количеството на спирта. Ето защо лозарите тръбват чак по скоро да направят и те нужните промени в определянето на денят за гроздобера, ако искат да им се не подбива цъната на гроздето и, ако желаят, щото и техната стока да намери прием на чуждестранните пазари. А една от тези мерки за това подобрение е и тази, за която споменахме.

Когато приближи времето за гроздобер, когато лозарите почнат да приготвяват потребните им съдове, тогава тръбва да се предаде захарометъра от общината на някой от лозарите, да му се даде пуждните наставления (тези наставления може да ги даде или учителя, ако разбира от това, или пък инспектора по лозарството, или най-после, самите общинари, които предварително са ги узнали от помънатия инспектор) и той да тръгне по разните местности от общ. владения. Не е съмнение, че най-и-пръв ще обиколи тези лозови огнища,

където от практика се знае, че периода на урвването настъпва по-рано. И, щом като стигне на известна местност, ще вземе от няколко места по малко грозде, ще го смачка, ще измъри на получената мяста захарта и ще си отблъжи числото, което намери; след два-три дена може пак да отиде, да вземе от същите пунктове грозде и повторно да измъри количеството на захарта. Ако полученото процентно количество на захарта при втория опит надминава първото число, това показва, че гроздето още продължава урвването си и, следователно, денят за гроздобер в тази местност още не е настъпил. Това измърване в една местност тръбва да се повтаря до тогава, до когато се установи точно, че процента на захарта се не вълчава вече. Това може да се узнае, когато се наблюдава да ли числото получено при втория опит се равнява на това при първия. Нека се знае, че най-голямото количество захар, което може да съдържа едно напълно урвено грозде е 24%. Така че, ако падаря при първия опит още намери, че процента на захарта варира около числата 23—23½—24, тръбва веднага да съобщи на кмета, който от своя страна чръз кехаята разгласява между населението за това. Наистина, не всеки път и не при всяка местност гроздето получава това максимално число захар; па, често пъти има и обстоятелства, които заставят лозара да не дочака пълното урване на гроздето — например при настъпването на кишовно време и пр., обаче, това ни най-малко не понижава важността на тази полезна мярка. По този начин още, лозарите ще могат да узнаят качеството на гроздето си в разните местности и от това, по лесно ще умътят да класифицират неговата цъна.

Остава ни сега да кажем няколко думи за кехаята (расилния) и писаря.

Работата на кехаята може да се каже, е най-лека. Освѣт почистване на канцеларията, разнасянето на разни призовки и съобщения и пр., той друго почти нищо не върши; особено пръв лѣтото, когато и старо и младо е на работа, неговия дембелък достига своята най-голяма висота. Така щото възлагането му и друга работа, няма никак да му развали спокойствието, — по скоро би му принадала полза, като му спаси някой кат и друг дрѣх от честото търкаляне по миндерите, отколкото да го обрѣмени. Па и работата, която ще му възложим, не е до толкова трудна, но, заради туй

пък, ще искаме от него пълна акуратност.

Ний споменахме въ по-предишните броеве нещо за окаяното положение на училищните градини. Видяхме как и това министерско начинание бързо бързо се разграби по всички кѣтове на щастливата (sis) България и, изглеждаше, че при тази интензивна дѣйност, идеята е вече напълно усвоена и нече закъснѣе да даде своя очакващ резултат; но, уви, трѣбитъ въ скоро време загълхнаха, изтрѣгнатите начални звучни струни се разбиха въ българските отровни житейски вѣлни и зародиша изчезна, безъ да остави никаква забѣлжителна слѣда! Впрочемъ, ний няма за сега да се спираме върху смъртта, която покоси живота на това прѣкрасно начинание, понеже където му е мястото и тогасъ, когато му дойде редътъ. За сега ще кажемъ няколко думи само за тези жалки остатѣци, които по една или друга причина, можаха да запазятъ своето съществуване, за да прѣставяватъ по настоящемъ модела на българската похватност, на българските работи. Думата ни е за тези училищни градини, които още туктаме се мержеятъ по край училищните здания.

На някой мяста, където пълната заинтересованост на учителя, неговата твърда и настойчива воля и някой други благоприятни обстоятелства са спомогнали да се прѣодолеятъ всички прѣчки и да се закрѣпи училищната градина, тя е бивала до негѣ въ порядѣк само до тогасъ, до когато е траяла учебната година — до когато съдѣлять и е билъ при нея; слѣдъ това, слѣдъ като учителя, по независещи отъ него причини, се е отмахвалъ отъ училището прѣзъ лѣтната ваканция, всичко въ нея що е окрасявало е или увѣхвало, или съвсѣмъ изчезвало. Ето защо поставянето въ обязаноститъ на кехаята и наблюдението училищната градина, ще може поне тази малка прѣчка за неуспѣха имъ да се прѣмахне. Всѣкой кехая прѣзъ лѣтното си свободно време — а съ такова време, както видяхме, е доста богатъ — може да оплѣви трѣвсалитъ засади лихички, да залѣе посаденитъ растения, да разкопае, където има нужда и на есенъ пакъ да прѣдаде на учителя градината въ такъвъ порядѣкъ, въ какъвто я е приелъ. Тамъ, където има училищни слуги, тази работа могатъ те да я изпълняватъ, но често пъти, особено въ селата, такива лица или няма, или пъкъ техния срокъ изтича при свършека на учебната година.

Писаря. Работата на писаря из-

глежда да бъде по-сложна. Той освѣт че може да вземе участие въ всички до сега изброени технически работи на другите общинари, но неговата роля може да се простре и върху друга много по-важна област. — Той може да прѣмине въ редоветъ на онѣзи самоотвержени дѣйци, които взематъ живо участие за народната просвѣта. Той най-добре е ималъ възможностъ да разбере каква развала владѣе въ нашата администрация, да проникне въ развратния политически животъ, да съзре гниелитъ отразени послѣдствия върху народа, или на кратко — да отгадае злото и да стане единъ истински борецъ противъ него. Той най-добре вижда отровния партизански духъ, който вѣе между окръжаващитъ го, какъ бързо разяжда стѣлбѣтъ на българската държава, какъ страшно опоява младото наивно поколение и какъ грозно и рѣзко прѣсича всѣкакъвъ по-нататѣшенъ прогресъ. Той най-вече има възможностъ да се запознае съ разни полезни книжки, съ разни вѣстници и списания и да прѣдаде всѣко цѣнно кѣтче отъ тяхъ на страдающитъ му близки.

Да, млади чада на нещастната страна, поне вий съзрете близката рутина, къмъ която клони да рухне българската цѣлост и поне вий прѣстанете да бждѣте сѣатели на този развратъ! Наистина вий по висотата на положението си сте много на долно стѣпало, вий въ материално отношение сте нещастни, но отъ друга гледна точка, вий сте най-щастливитъ хора въ страната. Кой другъ малко-много съзнателенъ служащъ е толкова близо до народа? Кой другъ тъй интимно и тъй съществено прѣживѣва неговия животъ? И кой другъ тъй свободно диша въ неговата свѣжа атмосфера? Не сте ли вий, младенчески души, които прѣдставляватъ букета на този народъ? Не сте ли вий, които сподѣляте неговитъ радости и скѣрби, неговитъ благополучия и неволи? А защо тогасъ се не възползвате отъ положението си? Защо не ратувате за неговата просвѣта, за неговото умиротворение и за неговото спасение? Нима не знаете, че злото народно е и ваше зло? И нима не вървате, че само спасениятъ народъ ще спаси и васъ? Тогасъ мисли, младо поколение, мисли и рѣшавай и нивга вече не се утѣшавай! Проклинай бѣдата и прѣслѣдвай разврата!

(Ще слѣдва).

А. Ст. Стам.

По Заема.

При вечеръ въ Четвъртъкъ на 22 того е внесено въ Народното Събрание слѣдующето:

ПОДЛИСТНИКЪ.

Какво има по „Голѣмото село“

(писмо на бърза ръка)

Драгий! . .

Тукъ живота кипи и тука има какво да те занимава: на всѣкъдѣ срѣщашъ дружества, кружоци съ май-разковиди цѣли и стрѣмления. Умствения животъ извънредно много е развитъ, има много подготвени хора; всички умствени и литературни течения намиратъ тука свои поддржатели, — всички обаче, страдаатъ отъ единъ общъ недѣлък — отъ ограниченостъ и тѣсни аудитории. Гледашъ напр. педагогическо дѣло, съ най-отбрани педагогически сили, числото имъ, обаче, не надминава числото шест или седемъ, пакъ и тия 6 или 7 души са обградени съ китайска стѣна отъ външния и широкъ свѣтъ. По-нататѣкъ срѣщашъ литературенъ и нѣкой кружокъ, образувашъ отъ нѣкои по високо-претенциозни поети и писатели, — техния парнасъ пакъ съвсѣмъ не е достъпенъ и ако би ималъ нѣкога честта тамъ да присѣтувашъ, това може да стане само съ особни рекомендации на нѣкой признатъ жрецъ. По-нататѣкъ ще срѣщешъ философски, естествоиспитателски, математически и пр. и пр. д-ства съ същия отличителенъ характеръ. Въ много отъ тяхъ, ако искашъ да станешъ членъ, трѣбва да си познаешъ или съ нѣкои научни трудове, или пъкъ да държишъ единъ рефератъ по нѣкой въпросъ и ако заслужавашъ, ще бждешъ въ числото на „заслужилитъ“.

Освѣтъ тия д-ства, има всевъзможни сборища отъ вегетарионци — толстоисти, скептици, мистици, циници, епикорейци и пр. и пр., и всички тия идейни господа търсятъ „смысла на живота“. За това и интелегентия и младия свѣтъ е твърдъ оригиналенъ и личи неговата ексцентричностъ даже по външнитъ му бѣлѣзи, като ходене, носене, говорене, смѣхъ и пр. Не говоря за социално-демократитъ, които тука са вече значително разслабени между интелегентията. Някои владежи и студенти само по „дѣлгъ“ и „традиция“ са такива. Просто е чудно, наистина, онова прогресивно падане на обаянието отъ социално демократията въ насъ. Ще ти спомена още, че тука има и анархисти — теоретици, крайни индивидуалисти, за които всички държавни и обществени връзки са ограничителни и тѣсни. Тия господа са нѣкакъ мрачно и злобно настроени, съ дълги и нечесани бради, съ прѣплѣтени коси, съ очи огнени и свѣти юрцуци; пропити са и духомъ и дѣломъ съ отчаяно недоволенство.

— Това е, драгий идейния, мислящъ свѣтъ, който на всѣки случай по-малко се трѣви отъ прѣголѣма идейностъ и грижи вър-

ху общественитъ и политически: близки или далечни недѣли и неуредици. За това и тая интелегенция, тоя мислящъ свѣтъ, при всичката своя органичностъ е за мене симпатиченъ само за това, защото мисли и страда. Отъ тукъ нататѣкъ вече, всѣчко, което носи името интелегенция, се распада на двѣ главни категории: 1) мислата бюрократия, която ме се тревожи отъ никакви идейни и обществени стрѣмежи, но която търси всѣкото благополучие въ мирното домашно огнище, съ познатитъ ти три идеала: жена, пари, кѣща. Тая интелегенция е „интелегентизирана“ само за това, защото е облѣкла палто въмѣсто аба, кумдури въмѣсто царвули и парижка капелъта, въмѣсто кожения капакъ. Тѣзи „интелегенция“, когато говори на другитъ, изразява се винаги на „Вя“, а когато говори за себе си — само на „Ний“, — напр. стрѣлочника по линията казва: „Ний чинишкитъ“ . . . , а писаря — шопъ. слѣдъ като се е оженилъ казва: „Ний сме семейство“ . . . На добъръ ви часъ, господа, съ вашето „Вий“ и „Ний“, това за насъ не е важно, но това характеризира всѣкото работниче на тая съ всички, макаръ още съ първобитни пороци, интелегенция. Въ тази категория ще намеримъ всѣквата пошлостъ и дребнавостъ на живота: тукъ животинскиятъ животъ вама върхъ надъ какъвто и да е благороденъ идеалъ и тия нещастни същества живѣятъ въ името само на стомашната логика. Тѣ не са нищо друго освѣтъ

безжизнени маркиетки мадувани като пискливи гайди, отъ които, освѣтъ шумъ и крѣсътъ, нищо друго не можешъ да разберешъ. Другата категория е по-свършена само въ отрицателнитъ си качества. Тия изгубени същества, чудно са се домогали до най-висшитъ стѣпала на нашата обществена и политическа стѣлба. Пропити отъ всички свържени пороци, изродени отъ богатство, разкошъ и извратенъ животъ, въ тяхъ са загълхнали всички човѣшки пориви, като са дали широкъ просторъ само на плѣтскитъ си и чувствени прищѣпки. Тия жалки хора, които хитро и чудесно са си навлекли държавнически манти, отъ името на своята сила, тѣ даватъ колоритъ и направление на всички наши държавни прѣдприятия. За тяхъ е открито широко поле за дипломация, клубове, прѣимуществено тамбували и картоиграчии, политиката и пр. и пр. Тѣ са героитъ на нашето време, а тѣ са героитъ и на тѣмнитъ скандални семейни истории, съ които е прѣплѣтена столицата. Всѣка жена слѣдъ като се ожени, трѣбва неспрѣменно да има най-малко единъ любовникъ, защото сега тя е по-гарантирана и семейния животъ ѝ служи като най-добро прикрытие противъ така сѣщо фалшивото общество. Гниелостъ, страшна гниелостъ е на всѣкъдѣ

П Р Ъ Д Л О Ж Е Н И Е

За договора на новия заем.

„При поемането управлението на страната, сегашното правителство наследи равна дългова, изплащането на които е тръбвало да стане по бюджетите за миналите години, но по нѣмаше наличност, се отлагало. Всички усилия, които направиха до сега правителството за уреждането на тия дългове съ бюджетни и други нахощащи се нему под рѣка срѣдства, се оказаха недостатъчни, поради голѣмината на тия дългове. Прѣдъ видъ на това, че съ неуреждането на тия се спъва правилния вървѣжъ на държавното стопанство — отъ една страна, а отъ друга — изплащането имъ става изложително и не може да се отсрочи; правителството намери за необходимо да сключи единъ възмѣненъ заемъ отъ 125,000,000 л. номинални, които ще послужатъ за окончателното уреждане на прѣдметните дългове, а това ще спомогне да се усигори за въ бъдеще едно постоянно равновѣсие на държавния бюджетъ и ще даде възможностъ да се отстранятъ толкова дълго врѣме протаканата финансова криза, която тежи не само върху държавното, но и върху другитѣ отрасли на народното стопанство. Условиата на този заемъ сж изложени въ приложениетѣ тукъ контракти, а именно:

- 1) Контрактъ 5% заемъ отъ 125,000,000 лева номинални;
- 2) Контрактъ за концесията на тютюня;
- 3) Контрактъ за прѣходните разпорѣждания, и
- 4) Уставъ на дружеството за съчастна режия на българскитѣ тютюни.

Правителството се надѣва, че г-да народнитѣ прѣдставители ще уважатъ мотивитѣ, които сж го принудили да прибѣгне до тая мѣрка — да сключи горѣпоменатитѣ контракти, и ги моли да разгледатъ и гласуватъ тия контракти.

София, 22 ноември 1901 г.

Министър на Финансийтъ: П. Каравеловъ

Договоритѣ сж внесени напечатани на Френски езикъ.

Колонитѣ на вѣстника не ни позволява да напечатемъ цѣлия договоръ, за това ще се постарамъ да дадемъ на нашитѣ читатели най сжществени извадки отъ него.

Заема ще се нарича 5% български държавенъ заемъ отъ 1901 година, подъ управление монопола на тютюня въ България като гаранция. Сумата на заема е 125 милиона лева златни монети. Той съставлява едно прямо задължение на държавата (чл. 1.)

Спорѣдъ чл. 2. Заема се състои въ издаването на 250 хиляди облигаций, всѣка една съ стойностъ 500 л. златни.

Спорѣдъ чл. 3. облигацийтѣ ще донасятъ годишно доходъ 5% отъ номиналната имъ стойностъ и ще се изплаща на два пѣти всѣка година на 2/15 Януарий и на 1/14 Юлий.

Спорѣдъ чл. 4. Заема трѣбва да се исплати по номиналната му цѣна (au pair) въ разстояние на 50 години и по полугодия. Изплащането ще бѣде показано въ таблица, отпечатана на титритѣ и ще съдържа въ 100 полугодия, погашения и лихвитѣ. Тиражитѣ ще ставатъ въ София въ финансовото министерство и прѣвъ всѣки шестъ мѣсеци, единъ мѣсець прѣди срока на купонитѣ и въ присѣствие на една тричленна комисиия, нарочена отъ Финан. Министеръ, нотарюса и пълномощникъ отъ страна на притежателитѣ на облигацийтѣ.

Спорѣдъ чл. 8. Българското правителство си запазва правото да може да изплаща по номиналната стойностъ до 1912 год. всички останали въ обрѣщени облигаций отъ заема; но за да стане такова изплащане, трѣбва да бѣде извѣстно три мѣсеци по рано съ извѣстия, публикувани въ вѣстникитѣ въ София, Парижъ, Франкфуртъ, Берлинъ, Лондонъ, Виена, Брюкселъ и пр.

Спорѣдъ чл. 9. Приврѣменитѣ титри, както и постояннитѣ на заема, ще се порчатъ на смѣтка на Българ. правителство. Сжщото ще трѣбва да испрати въ Парижъ единъ или нѣколко делегати за подписване постояннитѣ титри.

Спорѣдъ чл. 11. Българското правителство се съгласява, банцитѣ да одър-

жатъ $\frac{1}{8}$ % номинални за комисионо, за изплащане облигаций, излѣзвали отъ тиражъ или изплатени по отрано, и още $\frac{1}{4}$ % друго комисионо, за изплащане прѣсрочени купони.

Спорѣдъ чл. 12. Българското правителство сега и въ бъдеще нѣма право да облага съ нѣкаква такса, налогъ и права титритѣ и купонитѣ отъ заема.

Спорѣдъ чл. 15. Титритѣ отъ заема трѣбва да бѣдатъ прѣподписани и отъ дружеството на управление монопола на тютюня, за да вземе и то едно задължение по отношение заема.

Спорѣдъ чл. 17. Всѣка година българското правителство трѣбва да вписва въ бюджета на нуждитѣ лихви и погашения на заема.

Спорѣдъ чл. 18. За гаранции на заема неотмѣнимо се залагатъ доходитѣ отъ мурарието, и частъ отъ прихода, който ще има да получи отъ монопола на тютюня.

Спорѣдъ чл. 26. Емисията на заема е $82\frac{1}{2}$ % т. е. за 125 милиона лева златни, Българското правителство ще получи 103,125,000 лева златни платени въ Парижъ. Отпущанитѣ ще започне отъ 2/15 Януарий 1902 г.

Спорѣдъ чл. 27. Чистата сума отъ заема, която остава на 103,125,000 лева. Българското правителство ще я употреби за изплащане слѣдующитѣ държавни дългове.

1) Облигацийтѣ отъ 6% заемъ отъ 1892 г. по цѣни 90% заедно съ купонитѣ имъ 28,604,000

2) Номинална стойностъ на съкровищнитѣ бонове отъ 6% отъ 1900 срѣщу залогъ на дохода отъ банкеритѣ и пр. 20,260,000

3) Аванса на правителството срѣщу залогъ на дър. облиг. отъ 14 милиона съ лихвитѣ до края на т. г. 7,000,000

4) Аванса отпущнатъ на Българ. Народна Банка подъ гаранция 5 милиона облиг. 2,000,000

5) Сумата, която държавата дължи на Българ. Народна Банка 10,000,000

6) Сумата, която държавата дължи на земледѣлскитѣ каси 2,000,000

Горѣпоменатитѣ суми ще се отпуснатъ въ Парижъ къмъ 2/25 Януарий 1902 година.

7) Сума, като гаранция която правителството ще даде на банката споредъ 31 чл. отъ договора 3,500,000

8) Сумата, която банцитѣ ще си задържатъ за да посрѣщнатъ разноситѣ за гербовитѣ сборъ въ странство, нужденъ за приврѣменитѣ книжа по заема.

9) Сумата, която банцитѣ ще спратъ за да отворятъ една специална смѣтка на българското правителство 9,135,795

10) Една сума ще се мине въ кредитъ на землед. каси, откритъ при банцитѣ 1,350,000

11) Ще се броятъ на Турция за данъка на Южна България за 1900 и 1901 5,176,500

13) Остатъка сума ще се мине въ кредитна смѣтка въ банцитѣ за смѣтка на Българското правителство.

Спорѣдъ чл. 33. До 30 Юний 1904 г. правителството се задължава да не иска да прави никакъвъ другъ заемъ въ странство отъ името на държавата и срѣщу нейни гаранции безъ съгласието на банцитѣ.

Спорѣдъ чл. 39. Ако този договоръ не се приеме отъ Народното Собрание и не се утвърди отъ Княза до 27 Ноември 1901 г. Банцитѣ си запазватъ правото да заявятъ, че не се считатъ вече ангажирани съ този заемъ.

Договора е окончателенъ на 22 Ноември 1901 год.

Спорѣдъ чл. 31. Банцитѣ ще задържатъ за смѣтка на българското правителство отъ наличнитѣ доходи на заема, една сума отъ 3,500,000, която ще се употреби отъ сжщитѣ за откупване по паричнитѣ пазари за смѣтка на България, Француски, Руски и Нѣмски ренти до 1,750,000 л. и за ренти отъ настоящия заемъ до 1,750,000 за емисията повече отъ $82\frac{1}{2}$ %. Тѣзи ренти ще останатъ въ касата на Банцитѣ, като добавъчна гаранция за заема, отъ която, банцитѣ всѣкога ще си задържатъ нуждната сума, които правителството не би внесло на срока отъ разпрѣдѣленитѣ полугодия. Българското правителство се задължава всѣкога да подпълава недостига до сумата 3,500,000.

Това е на кратко изложено, съдържанието на този договоръ, който се мѣти отъ толкова мѣсеци въ Парижъ и въ София. Чудното е, че много малкъ срокъ е даденъ за разискване и утвърждение на договора заедно съ концесията по монопола на тютюня.

Народно събрание

Засѣдание XXII. (Сжбота 17 Ноември) открито въ 2 ч. 40 м. слѣдъ обѣдъ отъ прѣдсѣдателя М. Балабановъ въ присѣствие на 130 прѣдставители.

Прѣдсѣдателя като съобщи за постъпилия отъ смѣтната палата отчетъ за сключване бюджетното управление за 1898 г. пристъпи се къмъ докладване променитѣ на г. Червешъ Ивановъ, съ което иска концесия да продава произведението отъ него опетъ въ Софийския, Вадимския и Врачанския окрѣзи. Слѣдъ разискванията, които станаха по това прошение, събранитѣ рѣши да му даде исканата концесия.

Прочете се внесено прѣдложението за освобождаване отъ мито материалитѣ, които се внасятъ отъ странство за постройката на Руския манастиръ и Семинария при с. Шинка. Това прѣдложение се прие съ акламация.

Прочете се сжщо прѣдложението, направено отъ прѣдставителитѣ П. Кръстевъ и П. Папанчевъ за отмѣнение чл. 4 отъ закона за общин. малози, което прѣдложението се прие.

Прочете се законопроектъ за основнитѣ и срѣднитѣ училища, дебатитѣ по които се отложиха за друго засѣдание. Слѣдъ това засѣданието се закри.

Засѣдание XXIII. (Понеделникъ 19 Ноември) открито въ 2 часа 40 м. послѣ обѣдъ отъ прѣдсѣдателя М. Балабановъ въ присѣствие на 135 прѣдставители.

Прѣдсѣдателя съобщи, че Н. Ц. В. щелъ да приеме депутатитѣ, които ще му поднесатъ трохото слово, на 22 того. Пристажи се къмъ разискване законопроектъ за основнитѣ и срѣднитѣ училища. Законопроектъ се прие по принципъ и се испрати на комисиата за проучване.

Докладва се избора въ Кесаровската околия, дѣто е избранъ за прѣдставителъ А. Буровъ. По този изборъ станаха доста голѣми прѣприи. Единъ искаха да се назначатъ, други — да се касира. Когато въпроса се даде на гласуване дигна се такъвъ шумъ, щото не може да се констатира резултата отъ гласуването. Най послѣ се установи, че се гласува за касираме.

ХРОНИКА

Отъ Сливенъ се получи въ редакцията ни едно печатно заявление подписано отъ 1000 души Сливенски граждани, дозари, винари и кръчмари, отправено до г. прѣдсѣдателя на Народното Собрание. Съ това заявление, Сливенскитѣ дозари, винари и кръчмари, се оплакватъ на Народното Собрание: 1) че въ града имъ има 18759 декара лозя, които до прѣди 3—4 години и при срѣдно производство даваха 9,000,000 илитограма грозде годишно, а плащаха данъкъ 51,192 л. 68 ст. (41,410 л. 85 ст. поземелъ данъкъ, 781 л. 83 ст. окръжни врѣхнини и 9000 л. общински, събирами на кола по единъ левъ); а сега, когато филоксера е заразила едно значително количество лозя, когато перомоспората и oidium, ежегодно изсушаватъ дори и прѣчкитѣ на лозята, та и борбата противъ тѣхъ ни коства непосилни разходи, когато вслѣдствие на всичко туй тѣ добиватъ отъ сжщитѣ лозя едвамъ около 2,000,000 килогра. грозде годишно, плащатъ 41,410 л. 85 ст. поземелъ данъкъ, 781 л. 83 ст. окр. врѣхнини, 1,954 л. 58 ст. за застрахуване отъ гра-

добитиия и 20,462 л. 49 ст. общински, споредъ чл. 4 отъ „закона за общинскитѣ налози“, или всичко 64,609 л. 79 ст. годишно; 2) че дозаро-винарството съставлява единствения источникъ за животъ на го-лѣмата частъ отъ населението въ града; 3) че при беридбата на гроздето правителството събира данъцитѣ отъ лозята до пара, а загубитѣ отъ градобитиията отъ нѣколко години никому не е платило нито стотинка, нито пъкъ ги прѣхваща за данъци; 4) че винопроизводителитѣ, освѣтъ патента за търгуване на дребне, обрѣмениятъ се и съ патентъ за търгуване на едро; 5) че при сжществующия поземелъ данъкъ върху лозята, общинския налогъ е тежакъ; и молятъ Народното Собрание: а) да узакони, щото правителството неабавно и непрѣменно да изплаща загубитѣ отъ градобитиията; б) да се допълни съответствующий членъ отъ „закона за акциза върху питиетата“ въ смисълъ че винопроизводителъ безъ да вадитъ патентъ за право търгуване на едро, да има право да продава произведението си на едро; в) да се откъси чл. 4 отъ „закона за общинскитѣ налози“; г) да се намалатъ размѣритѣ на патентитѣ по търгуване съ мѣстни спиртни питиета и да има IV разряденъ патентъ.

Постъпката на Сливенскитѣ граждани е похвална и ний имъ пожелаваме удовлетворение.

За Мисъ Стовъ.

Нѣкой вѣстници съобщаватъ, че имало въ София единъ офицеръ съ кореспондентъ на официознитѣ Виевски вѣстници, който отъ врѣме на врѣме съобщавалъ невѣрни свѣдения за Мисъ Стовъ съ цѣлъ да държи заинтересуванитѣ страни въ постоянно негодувание спрямо княжеството. Тѣзи лъжливи кореспонденти напо-слѣдъкъ довели че грабнатата Мисъ Стовъ била въ Рилския Манастиръ. Кои сж тия лъжливи кореспонденти не се казва, но насигоръ ще сж отъ сорта на Минцесъ и нему подобни. Не ще бѣде вѣкъ ако княжеското правителство обрѣе вниманието на тѣзи некамени гости и ги застави да бѣдатъ вѣрни съобщители, а не лъжливи кореспонденти. Нека се знае при това, че Рилския Манастиръ е свѣтния за Българския земледѣлецъ и че този послѣдния имъ да позволи за хатѣра на една протестантка да се осквернява.

Нови отворени пощенски писма.

Научаваме се че тия дни ще се пуснатъ въ продажба нови отворени писма, а старитѣ ще могатъ да се развѣняватъ въ срокъ до 1 Мартъ 1902 година.

ЗЕМЛЕДЪЛСКО ДВИЖЕНИЕ.

За напредъ, въ отдѣла Земледѣлско движение, редакцията ще помѣсти всички рѣшения на Земледѣлскитѣ дружби, които послѣднитѣ взематъ по въпроси, относящи се до интереситѣ на земледѣлцитѣ. За това, умоляватъ се дружбитѣ, да испращатъ до редакцията прѣписи или извлечения отъ протоколитѣ си, за да имъ даваме за-служеното мѣсто въ печата.

Р Ѣ Ш Е Н И Е на Земледѣлската дружба въ с. Кюлевча, Шуменска околия на 8 ноември 1901 г.

Като се има прѣдъ видъ, че ежедневно се случаватъ търговци да марушаватъ чл. 6 и 8 отъ правилника за търговията при желѣзнопътната станция и други житни пазари въ Шуменско окръжие по продажба и покупка на върнеми произведениа, че търговцитѣ сами нямѣватъ хранилища, а особено при мажуритѣ и еченика телятъ хрилата по горѣ отъ желѣзото и че става голѣма измама при оцѣнка на хранилища, а поставенитѣ надзиратели не взематъ подъ внимание оплакванията на продавачитѣ — земледѣлци, искава мѣстие да се протестира противъ подобенъ роль злоупотребиение и се заставятъ надзирателитѣ или замѣстникитѣ имъ — стражари отъ Окрѣжний Управителъ, да взематъ подъ внимание оплакванията на продавачитѣ. Да се помоли Министерството на Търговията и Земледелието да направи распорѣждане, щото да не оставатъ оплакванията на земледѣлцитѣ неудовлетворени.

Всѣкидневно търговцитѣ-жители злоупотребаваха съ златнитѣ и сребрени монети пожеже даватъ наполеона съ 23 лева, а въ сжщото врѣме го взиматъ било за покупка или развѣна съ 22 60 лева; друго: когато поискане отъ търговцитѣ-жители да ни дадатъ вмѣсто злато — сребро или медъ — тѣ ни даватъ 22 40 — 22 60, а считатъ, че ни сж дали точно 23 лева т. е. наполеонъ, безъ обаче да притежаватъ изискуемий се патентъ за сарфлѣкъ, вслѣдствие на което земледѣлцитѣ продавачи на храни — губятъ отъ всѣки наполеонъ 40 80 ст. Сжщото е

и сребърните монети, като се плаща от търговеца 20 лева за 20 л. 40 ст.

Като злоупотребяват с наивноста на селения, т.е. — търговците — купуват въобще от тях в старата ока, а селения като прост, струва му се, че с това е спечелил или е дал стоката си на добра цена, когато, въпреки всичко, той губи; послъ от същата стока отива да купува, обаче търговец не пресмита началната, която ще вземе, върху старата ока, както я купил, а — върху килограм, вследствие на което пострадва твърд много кесията на земледеляца; то настоятелно искаме да се изхвърлят единжъ за винаги старите мърки и тегилики и се заместват с нови. Тоже търговците — житари — да дават влатител и сребърни монети с толкова, колкото определя властта курса на монетите, на които дигането и снемането да се съобщава от вестниците.

Упълномощаваме настоятелството на Кюлевчанската Земледелска Дружба да изпрати пръпис от настоящето на Господина Министра на Търговията и Земледелието за нужното от негова страна разпоредение и до редакцията на в. „Земледелска защита“ и до Господина Шуменски Окръжен Управител.

Под. Пръвостановител Хр. Данев, Секр. Д. Райчев, Чл. К. Илиев, Р. Тонев, В. Гечев.

РЪШЕНИЕ на Търновската Окол. Земледелска дружба в село Мусина на 7 октомври 1901 г.

Най настоятелно да се иска озаконение и прилагане на следующите 10 точки от земледелските искания, още от тази годишната есеина сесия на Народното Събрание, а именно: (точки 1. от исканията на съюза приети в II й земледелски конгрес). Куретът на основните училища да е с 6 степенции (II клас), като се гледа поне един от учителите да бъде с земледелско образование и се приподава земледелие.

Точка 2. Народните училища, да се оставят под пълната зависимост на общините, заедно с назначение учителите и исплатяването им.

Точка 7. Прокарване закон за имуществата и собствеността и изменение на действующия закон за наследството съгласно обичаите и наравите на народа.

Точка 12. Изменение и допълнение на закона за застраховане на земледелските произведения, съгласно резултатите на досегашното му приложение.

Точка 19. Пръвостановител дълговете на земледелците на земята, каси съществува за неотвратимите им имоти с дългосрочен заем.

Точка 24. Остановяването на една пажта повинност, отбавана в селата в натура в района на общината, а в градовете в пари, според имотното състояние.

Забелжително. Да се приложи закона за пажтата повинност спрямо чиновиниците.

Точка 27. Освобождение до 30 овци и 10 кози от беглици.

Точка 32 и 33. Въвеждане пажтучи участкови мирови съд и съд. пристави. Пръвостановител адвокат при миров. съд.

Точка 35. Държавни аптеки и бърза медицинска помощ.

Точка 38. Намаление големите заплати и уничтожение закона за пенсийте за изслужено време.

Отмяне закона за общин. малози по отношение за лозята.

Пръпис от настоящето на решението да се прати до Г. Г-да: Пръвостановител на Народното Събрание, Пръвостановител на Министерския Съвет, Пръвостановител на Земледелска Група и Пръвостановител от Търновската околия за застъпване и в. в. „Земледелска защита“, „Справедливост“, „Пръпорек“, „България“ и други независими вестници с молба за обнародване.

Обръщаме се към всички земледелци в страната, сдружени и не сдружени, с молба да подкрепят тези на навършени искания, за което да се свикат на публични събрания и вземат революцион.

(Подп.) Пръвостановител Ив. Недълчев.

КАКВО СТАВА ПО СЕЛАТА.

Пишат ни от селата:

Староселци (Плвнен. окол.) Съществующата в село земледелска дружба като разчитаме на своята добра организация, още в миналогодичните общ. избори взе най-живо участие с самостоятелна листа и спечели избора с 160 гласа само срещу 30 за развити партии. След утвърдяването на избора избра се постоянно състав на общ. управление, който се зае да работи най-дълго в защита интересите на земледелците.

По повод на това партизаните Стан-

болисти, Радослависти един и Цанковисти като виждаха, че в лицето на земледелската дружба, немогат да ограбят безконтролно земледелците, съединиха се в едно и сполучиха да разтурят съюза.

На чело на тръпачката комисия биде поставен за пръвостановител Цанковиста земледеличар — лихвар, Ц. Г. който майсторски знае да експлоатира земледелците. На 21 октомври т. г. бй определен денят за произвеждане на избора. Групираните партизани, като мерасчитаха че ще могат да спечалят избора пръв земледелската дружба, ръшиха да употребят старата си мърва злоупотреби.

Възвеша на избора члена на бюрото Христо Алексиев извика по списъка избирателите, ама вика само „техните“ а опозиционерите пръскаха, та като стоят дълго време и никой ги не повика, да си отидат без да гласуват.

При толкова насилия от партизаните земледелската дружба пак спечали избора, а всички извършени пръстжения и подадено до прокурора заявление. Тъй също е подадено и констатация за касиране на избора, въ още не е известно какво е извършил Окр. Съд; ще чакаме да видим какво ще рши правосъдието.

Долни Дъбник (Плвнен. окол.) Въ селото ни се намират още, както и по пръв тежки лихвари, които с своята лихварска — зеленичарска мържа, ловат и поглъщат чръв не най-неимовитно — въпреки законите в страната ни, — бидните и слаби земледелци и се гоят от техни труд, пълните джобовети си от техни съкърват потъ спечелените имоти. Въ селото ни обитава едно лице на име П. Н. зеленичар и лихвар — който, като е имал да взема от есеина ни една сума от 600 — 700 лева на която последния плаща годишно 21 % лихва. За изплащане на тази безбожна лихва, В. Д. продаде 10 кила мамуде на лихвара П. Н. но като не успя да му ги предаде в уговорения срок, П. Н. му взел заради 10-те кила 20. Пръвостановител по цъмата на кокуруза, иде да се докаже че П. Н. взема лихва от В. Д. за една година 176 % лихва. Ще може ли по такъв начин дължника да се исплати, господ да му е на помощ!

Смочево (Дубнишка околия) На 18 юни т. г. се бламира общинския съвет на смочевската община. Произведоха се нови общ. избори, избраха се въ Смочево за съветници все хора от земледелската дружка и на 12 й септември стана избор за кмет и помощник и пожеже се получи равногласие, теги се жребяе. По законни редъ протокола, подписан от болшинството, гласи че никакви закононарушения, които да опорочат избора не станаха, но пожеже кметството попадна въ ръцете на хора, съчувствуюци на земледелската дружба, то околия Началник без въско стечение и без да даде по мататъшен ход на пръписката, унищожава този избор (на какво основание и на кой закон р.?) и назначава нов, който стана на 24 й септември под негово пръвостановителство въ канцеларията на общинското управление. Той, Околийския Началник, пръв да произведе въ канцеларията избор, публично пръв селяните въ близката до канцеларията кърча, говори на чомовет, че ако неизберат кметство по угодата му пакъ щелъ да растури избора.

При все че чтеповете на Земледелската група поддържа по тая причина писмен протест, че по такъв начин неприемат да гласоподават и че умилемо на тях сж подадени покани за тзи цълъ въ същата минута, а на другите съветници 3 деа по рано, Началника пакъ благоволи и намъри згодежъ моментъ та направи избора само и само да не се избере хора от Земледелската дружба. Този благочестив състав, нареден от Началника, сега управлява Смочевската община.

ЗЕМЛЕДЪЛСКО-МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ БЮЛЕТЕН

за септември 1901 г. по новъ стил (18 септември до 18 октомври по старъ стил).

Връмето и посевитъ, лозята и пр. Пръв отчетния период (от 18 септември до 18 октомври по ст. ст.) температурата на въздуха е била най-умърена и близка до нормалната, облачността голъма, а число на ясните дни почти дваждъ по малко отколкото се чада. На северъ от Стара Планина дъждътъ най-изобилно е вадъл въ северозападния край, въ Ески Джумая, Балчик и Ново Село (Варненско), а на югъ от Стара Планина само въ Сливенско. Въ Голъмо Конаре, Чирпанъ, Хебицево, Кавалий дъждътъ е билъ малко слабъ, а въждътъ другадъ умъренъ и пръвостатъченъ. — Сравнено съ ланшното пръв сжия периодъ, връмето въ по голъмата частъ на страната сега е било несравнено по благо-

приятно както за редовното и своєвршено извършване главно на орането и посеването на зимната, така и за зимното и пръв успяването на посевото. Само въ северозападната частъ на Северна България, а особено въ Кула, Българичи и дождътъ въ Вадинъ, неблагоприятното влияние на по изобилните дъждове върху земледелските работи е било малко по чувствително.

Нъкой стихийни или други поврди върху новите посви нигдъ не е имало. Полски мишки имало много въ източната частъ на Княжеството, а особено въ Провадийско, въ с. Батаджик (Ахилско), въ Карнобатско, въ Каябуртъ (Ямболско), въ тъкой Къжалгашки села и пр.; тъ най-много поврждали прибраното жито въ хамбарите и царевичата въ кошоветъ, а на тъкой мѣста изкосявали и новопосилените посви.

Отъ пръвостановителите пространства за насъване сж есеми посви останала е до края на отчетния периодъ едважъ 1/4 частъ недосеяна и то повечето въ тия мѣста, въ които и така не обичатъ да сѣятъ пръв Петковденъ, като въ Ломско, Берковско, Врачанско, Българичи, Луковитско и пр. Общо за цълата страна състоянието на новопосилените есеми посви е било около 18/31 октомври много добро, а само на твърдъ малко мѣста срдъно.

Рапицата, която била засѣта много по рано пръв дъждоветъ, нагнала въ доста голъмъ проментъ и поникнала рдъко; но тази, която била фърмеа въ земата наблизо пръв дъждоветъ на отчетния периодъ, вървѣла извъредно добръ. Въ Търновско земледелците увързвали, че никога рапицата не е поникнала така добръ и не се е развивала така буйно, както тая година; тя е отлична или много добра и въ Николюско, Тетевенско, Сухидолъ, Горно Орховско, Русенско, Поповско и пр. Отъ Образцовъ Чифликъ при Русе съобщаватъ, че дъждоветъ очистили рапицата отъ неприятели, които бѣха я нападали отъ по на пръв (гжесеницата на Piedis папа и ларвите на Agrotis segetum и Melolontha vulgaris). Въ Сухидолъ се появила рапицата бръмбаръ, но поврдитъ отъ него били незначителни.

Захарното цвѣкло до 18/31 октомври още не било коначно прибрано. До тая дата сж били докарани на захарната фабрика 41,608 тона (засѣтото пространство е около 20 хиляди декара). По късно ще бъдатъ дадени всички възможни подробности за тая нова култура у насъ.

Оризътъ е далъ въ всичките мѣста, въ които се култивира, амачително по добра реколта отъ ланшната; по качеството му въ Пазарджикъ било малко по добро.

Зеле (пахма) тая година има почти всѣкъждъ въ доста голъмо изобилие.

Лозята. Пръв отчетния мѣсецъ сж били обрани лозята и въ Сухидолъ (Севлиево), Горна Орховица, Образцовъ Чифликъ при Русе, Разградъ, Ески Джумая, Шуменъ, Нови Пазаръ, Балчикъ, Варна, Провадия, Бургасъ, Карнобатъ, Къжалъ Агачъ, Кавалий, Хасково, Нова Загора, Стара Загора, Пловдивъ, Пещера, Бобошево и пр. Беритбата въ повечето отъ тия мѣста е била така сжко слаба.

Въ най-общи черти може да се каже, че лозята сж дали колко годъ добра реколта главно 1) въ Севлиево, 2) въ Заарското поле и областитъ граничащи съ него (Стара Загора — Нова Загора — Търново Семеи), 3) въ бившия Пазарджикъ окръгъ заедно съ доирицата до него частъ на Пловдивска околия (Пловдивъ, Бръстаница, Перушица и пр.) и бившата Голъмо Конарска околия, 4) въ крайния юго-западенъ край на княжеството и въ нѣколко още други уединени и малки лозарски области. Като оставимъ на страна естествентъ различия и метеорологическите както и другитъ случайни влияния, разорвдението на плодородието на лозята ще се обясни дождътъ и сж факта, че именъ въ изброените мѣста пръскането съ бордолезовъ разтворъ е практикувано най-усърдно. Така, въ Севлиево отъ 18,000 декара лозя пръскани били около 10,000 декара, въ Сухидолъ пръсканитъ лозя съставлявали 9/10 отъ цълото насадено пространство, въ Дуница 1/2, въ Търново Сеймъ и Пловдивъ 1/3 и т. н.

Новото вино въ Луковитъ, Русе, Балчикъ, Варна, Бургасъ, Ямболъ, Харманлий и пр. било доста добро, а въ Бръстаница и Перушица (Пловдивско), Панагюрище, Бобошево (Дубнишко) Дуница и пр. почти отлични.

Покриването на лозята не въждъ е могло да се извърши; това, обаче, не е въ тѣхна врѣда, защото повече ще урватъ младитъ пръчки, които поради малкото слънчеви дни пръв отчетния периодъ сж останали малко назадъ.

Ливадитъ и пасбицата. Отъ дъждовитото и доста топло връме пасбицата пръв този периодъ вредомъ сж се подобрили и около 18 октомври (ст. ст.) тѣхното състояние на повечето мѣста е било оцѣнено

като много добро. Въ Пазарджикъ люцерната е имала и пета коситба, която до края на отчетния мѣсецъ още не била напълно свършена.

Пчелитъ. Състоянието на пчелитъ е едва удовлетворително. Младитъ рояци имали пригответа съветъ малко храна за зимовище, та скоро щелъ да стане нужа да се подхранватъ. Изобилие количество медъ е получено само въ Образцовъ Чифликъ при Русе (срдъно по 12 килограма отъ кошертъ), въ Чепеларе и пр. Въ Сухидолъ, Плвненъ, Костибродъ (Софийско), Бръстаница и пр. получено количество е съветъ малко, а въ Каспаларъ, Айдогу (Шуменско) и пр. дори и нищо не е получено. Качеството на меда е било оцѣнено въ Сухидолъ, Борушъ (Търновско) Образцовъ Чифликъ при Русе, Провадия, Пирдопъ и пр. като отлично (5 или 6), а въ Тръвца Османъ Пазаръ, Радомиръ и пр. като много добро (1).

Домашния добитък и домашните птици. Домашния добитък е пръвостановител пръв този периодъ добръ, като е ималъ навсѣкъждъ доволно паша и храна. Освѣтѣ шапа, който е разпространенъ почти навредъ въ страната и особено въ Силистренска, Добришка и Варненска околия, други болести е имало само въ ограничелъ размѣръ Шарка по овцитъ е била разпространена въ Вадинския окръгъ (освѣтъ Ломска околия) и въ околнитъ Българичи, Фердинандска, Врачанска, Плвненска, Ловешка, Севлиево, Търновска, Дръновска, Еленска, Разградска, Османпазарска, Ескиджумайска, Добришка, Новоагорска, Пирдопска, Софийска и Кюстендилска. Крста по овцитъ била констатирана въ с. Махлата (Плвненско), с. Мухово (Панагюрско — по козитъ), с. Годечъ (Пирбродско) и въ 1—2 села отъ Софийска околия. Гърлица по свинитъ или биволицъ е имало въ околнитъ: Българичи, Кюстендилска, Плвненска, Николюска, Еленска, Поповска, Шуменска, Прѣславска, Сливенска, Къжалгашка, Староагорска, Пловдивска, Пазарджикска и Самоковска. Сажъ по козитъ е върдувалъ въ Горна Орховица, въ с. Посабина (Поповско), въ селата Владимирово, Пчеларово и Каралевъ (Добришко), Етимъ-ели и Гауръ-суютчулъ (Балчикско), въ Стара Загора, Чирпанъ, Панагюрище и Кюстендилско. Шинъ по едрия и брѣбия домашенъ добитък е билъ забѣлванъ въ Българичи, Фердинандска и Орховска околии, въ цълъ Плвненски окръгъ, въ Търновския окръгъ (безъ Габровска и Еленска околии), въ Шуменския, Варненския и Бургаския окръзи (безъ Сливенска и Ахилска околии) и въ Разградска, Тугарска, Силистренска, Чирпанска, Новоагорска, Староагорска, Кавалийска, Карловска, Пловдивска, Панагюрска, Софийска и Пирдопска околии. Констатирани сж: огнища въ Борисовградско, Панагюрско и Самоковско, въглежъ въ с. Търговище (Българичи), Гушанци (Берковско) и Текке (Балчикско), приличивъ отокъ въ с. Борисово (Ямболско), метилъ въ Софийска и Радомирска околии, далякъ въ с. Душанци (Берковско) и бѣсъ въ Вадинско, въ Бѣла Слатина, въ селата Садина и Посабина (Поповско), Разградъ, Ески Джумая, Варна, Чирпанъ, Батакъ и с. Бая (Пещерско).

Домашните птици сж страдали отъ холера въ Фердинандска, Българичи, Плвненска, Търновска, Шуменска, Провадийска, Прѣславска и Борисовградска околии, отъ пипка въ твърдъ ограничелъ размѣръ въ с. Червена Вода (Русенско), с. Батаджикъ (Ахилско) и Чирпанъ, отъ корчавъ (кѣка) патицитъ въ Луковитско, дифтеритъ въ с. Бръстаница-голъма (Тетевенско) и Червена вода (Русенско) и отъ неясна болестъ въ Ломска, Орховска, Шуменска и Къжалгашка околии. Директоръ: С. Вацовъ.

ОБЪЯВЛЕНИЯ ОТЪ СЪДЕВНИИ ПРИСТАВЪ.

№ 5719

Извѣствамъ, че отъ 1/XII 1901 т. г. до 31 сжщий ще се продава въ канцеларията ми въ гр. Никополъ, следуюци недвижитъ имотъ:

1). Къща въ с. Мечка построена отъ простъ дървенъ материалъ и прѣстъ, отъ една стая и ашево покритъ съ слама и дворъ около 2 дек. при съседъ: Яко Петковъ, Дим. Пачевъ, Руско Матевъ и пакъ оц. 40 л.

2). Лозе въ землището на с. Мечка въ мѣстосѣта Новитъ лозя, около 2 дек. при съседъ: Вако Рашковъ, Върбанъ Ивановъ, Стоянъ Миковъ и пасище оцѣн. 30 л.

Горния имотъ е собственъ на Иванъ Вачевъ отъ с. Мечка не е заложенъ никому, продава се по изпълнителенъ листъ на Никопол. Мировий Съдъ № 4233 въ полза на Тодоръ Ивановичъ отъ с. село за 86 лева.

Разгледяването кийката и наддвигането може да става всѣки присжтственъ денъ въ канцеларията ми. Д. № 1154 / 1901 г.

гр. Никополъ 17 / XI 1901 годъ.
Съд. Приставъ при Свищов. Окр. Съдъ: В. Ив. Шекерджиевъ 1 — 1